

EELNÕU

Riigisekretäri käskkirja „Toetuse andmise tingimused avaliku sektori innovatsioonivõimekuse tõstmiseks“ muutmise seletuskiri

I. SISUKOKKUVÕTE

Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite kasutamisel aastatel 2021–2027 on aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.06.2021, lk 159–706) (edaspidi *ühissätete määrus*), artiklis 10 nimetatud partnerluslepe ning Vabariigi Valitsuse heaks kiidetud ja Euroopa Komisjoni kinnitatud rakenduskava „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*).

Rakenduskava elluviimiseks kehtestas riigisekretär 7. detsembril 2022. a käskkirja nr 47 „**Toetuse andmise tingimused avaliku sektori innovatsioonivõimekuse tõstmiseks**“ (edaspidi *käskkiri*). Lähtuvalt käskkirja punktist 5.3 võib tegevuse 4.1.1 elluviimiseks Riigikantselei kaasata partnereid. Partnerid kinnitatakse käskkirja lisas.

Käskkirja ja seletuskirja on koostanud Riigikantselei strateegiabüroo projektijuht Merlin Tatrik (merlin.tatrik@riigikantselei.ee).

1. Käskkirja täiendatakse lisaga 5, millega nimetatakse uued parterid.

2025. a kevadel toimus uute innovatsiooniprojekti ideekavandite vastuvõtmine. 9.06.2025 tegid kantslerid riigisekretärile ettepaneku toetada järgmiste innovatsiooniprojektide elluviimist. Partneritega sõlmitakse tegevuste elluviimiseks partnerluslepingud.

	Partner	Innovatsiooniprojekt	Summa eurodes
1.	Riigilaevastik	Eesti e-lootsimise teenuse mudeli ja tarkvara ning seadmete väljaarendamine ja katsetamine	940 000
2.	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	Tööriista arendamine digiplatvormidel süsteemsete riskide analüüsimiseks	2 053 200
3.	Tallinna Transpordiamet	Dünaamiline liiklusjuhtimine Tallinnas	1 300 400
4.	Politsei- ja Piirivalveamet	Autonoomne robotlaev idapiiri piiriveekogudele	1 130 000
5.	Sotsiaalministeerium	Vaimse tervise astmelise abi piloteerimine	1 912 000
6.	Tartu Vallavalitsus	Jäätmeandmete tõesuse ning jäätmete kogumise ja käitlemisega seotud mõjude ja tulemuste hindamise mudeli loomine	430 000
7.	Põhja-Eesti Regionaalhaigla SA	Kõnetuvastuse arvutiprogrammi prototüüp radioloogidele	818 400

Riigilaevastiku ja Tallinna Transpordiameti projektide eelarved on käskkirjas ümardatud sajalise täpsusega. Projektid 1-6 esitati 2025.a kevadisse taotlusvooru (9.04.2025 taotluste esitamise tähtaeg). Põhja-Eesti Regionaalhaigla projekt „Kõnetuvastuse arvutiprogrammi prototüüp radioloogidele“ esitati esmakordselt 2024. a sügisesse vooru, kus hindamiskomisjoni eksperdid tegid ettepaneku taotlust täiendada ning esitada selle uuesti hindamiskomisjonile. Taotlus esitati uuesti hindamiskomisjonile koos 2025.a kevadise vooru taotlustega.

Ministeeriumid ja nende haldusala asutused on esitanud projektid oma põhimäärusest tulenevate ülesannete elluviimiseks ning neil on suutlikkus ja kompetents oma haldusala projektide elluviimiseks.

Kohalike omavalitsuste poolt esitatud innovatsiooniprojektidest tegid kantslerid ettepaneku rahastada Tallinna Transpordiameti ja Tartu vallavalitsuse projekti. Tallinna Transpordiameti projekti „Dünaamiline liiklusjuhtimine Tallinnas“ elluviimisel täidab asutus õigusaktidest ning oma põhimäärusest tulenevaid ülesandeid ning tal on suutlikkus ja kompetents projekti elluviimiseks. Tallinna Transpordiamet vastab Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ §-s 3 sätestatud partneri nõuetele.

Tallinna Transpordiamet on Tallinna Linnavalitsuse hallatav ametiasutus (Tallinna Linnavolikogu 22.02.2001 määrus nr 13 „Tallinna Transpordiameti põhimäärus“), mille põhiülesanne on § 2 lõike 1 kohaselt linna ühistranspordi ja liikluskorralduse süsteemi korraldamine ja arendamine. Samuti tuleneb kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi *KOKS*) § 6 lõikest 1 omavalitsusele ülesanne korraldada avalikku korda, ühistransporti ja teede hooldust. Liikluse korraldamine on kohaliku omavalitsuse avalik ülesanne, mitte majandustegevus konkurentsitingimustes. Seega täidab innovatsiooniprojekti elluviimisel kohalik omavalitsus oma põhimäärusest ja valdkonda reguleerivatest õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

Kohaliku omavalitsuse üksustel on õigus ja kohustus korraldada riigihankeid oma ülesannete täitmiseks vajalike kaupade, teenuste ja ehitustööde soetamiseks või tellimiseks. Riigihangete seadus sätestab hankemenetluse korra ja tingimused, mida omavalitsusüksused peavad järgima riigihangete läbiviimisel. Tallinna Transpordiamet on varem läbi viinud mitmeid riigihankeid, sealhulgas liikuvuse valdkonnas, mis kinnitab tema võimekust ja kogemust hankemenetluste korraldamisel vastavalt õigusaktidele. Tallinna Transpordiametil on olemas nii sisulised kui ka õiguslikud eksperditeadmised liiklusjuhtimise tõhusama korraldamisega seotud innovatsiooniprojekti riigihanke läbiviimiseks.

Partner on ellu viinud erinevaid projekte, seega on tal kohaliku omavalitsusena olemas ka suuremahuliste projektide juhtimise kogemus (sh välisvahenditest rahastatud projektide elluviimisel). Projekt panustab rohepöördesse, suurendades ressursitõhusust ja interdistsiplinaarset koostööd.

Tartu vallavalitsus esitas ideekavandi „Jäätmeandmete toesuse ning jäätmete kogumise ja käitlemisega seotud mõjude ja tulemuste hindamise mudeli loomine“. Projekti elluviimine Tartu vallavalitsuse poolt seondub kohaliku omavalitsuse (edaspidi KOV) poolt pakutavate avalike teenuste – eeskätt jäätmehoolduse – arendamise ja juhtimisega. KOV-i kohustused

tulenevad KOKS §-st 6 ning jäätmeseadusest. Sellest tulenevalt on KOV-l kohustus korraldada jäätmehooldust oma haldusterritooriumil:

- kehtestada jäätmehoolduseeskiri;
- koostada jäätmekava;
- korraldada olmejäätmete vedu;
- tagada jäätmevaldajatele võimalus jäätmete sorteerimiseks ja üleandmiseks;
- määrata jäätmevedaja.

Projekti tegevused (andmemudelite arendamine) on suunatud omavalitsuste avalike ülesannete täitmise toetamiseks. Hetkel puudub kohalikel omavalitsustel süsteemne ja reaalselt toimiv ülevaade jäätmehoolduse teenuste tulemuslikkusest ja mõjust.

Partner on varem ellu viinud struktuuritoetustest rahastatud projekte, seega on tal kohaliku omavalitsusena olemas projektide juhtimise kogemus (sh struktuuritoetusest rahastatud projektide elluviimisel).

Järgmised projektid aitavad kaasa vähese CO₂-heitega majanduse edendamisele, kliimamuutustele vastupanu võime suurendamisele ja kliimamuutustega kohanemisele:

- 1) Eesti e-lootsimise teenuse mudeli ja tarkvara ning seadmete väljaarendamine ja katsetamine;
- 2) Dünaamiline liiklusjuhtimine Tallinnas;
- 3) Autonoomne robotlaev idapiiri piiriveekogudele;
- 4) Jäätmeandmete tõesuse ning jäätmete kogumise ja käitlemisega seotud mõjude ja tulemuste hindamise mudeli loomine.

II. Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusele

Käskkiri on kooskõlas ühissätete määrusega.

III. Käskkirja mõjud

Mõjud on hinnatud 7. detsembri 2022. a käskkirjaga nr 47.

IV. TAT kooskõla valikukriteeriumitega

Käskkirja alusel rahastatava tegevuse puhul on lähtutud Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ §-st 7.

V. Käskkirja jõustumine

Käskkiri jõustub alates 1.07.2025.

VI. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu kooskõlastati Rahandusministeeriumi ja Riigi Tugiteenuste Keskusega.